

Når Vi kører en sag for Dig

PROSA

FORBUNDET AF IT-PROFESSIONELLE

PROSA

Forbundet af It-professionelle

prosa.dk

Telefon: 3336 4141

Fax: 3391 9044

prosa@prosa.dk

formand@prosa.dk

faglig@prosa.dk

akasse-kbh@prosa.dk

København - hovedkontor

Ahlefeldtsgade 16,

1359 København K.

Åbningstid: 9 - 15, mandag dog 10 - 15

Århus

Møllegade 9 - 13,

8000 Århus C.

Åbningstid: alle hverdage kl. 10 - 15

Odense

Overgade 54,

5000 Odense C.

Åbningstid: alle hverdage kl. 10 - 15

Ålborg

Steen Blichersgade 10,

9000 Aalborg.

Redaktion:

Ansvarshavende:

Hanne Lykke Jespersen

hlj@prosa.dk

Januar 2006

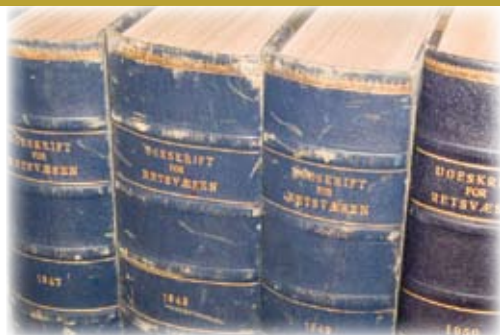
Teknisk produktion:

PROSA.

Illustrationer: iStockphoto.com og PROSA

Tryk:

Paritas Digital Service ApS

Forord	3
Hvem kører vi sag for?	4
Hvad sker der, når du henvender dig i PROSA?	4
Hvordan foregår kontakten?	4
Du er selv med til at bestemme forløbet	5
Din egen indsats	5
Sørg for at sikre dokumentation	5
Konflikten skærpes	6
Vurdering af sagen	7
Når sagen overgives til advokaten	7
Hvordan foregår en retssag	8
Dom/tilkendegivelse/forlig i retten	9
Hvor lang tid tager selve retssagen?	9
Hvordan forløber sagen?	9
Ankemuligheder for dig og modparten – herunder tidsfrister	10
Afslutning af sagen	10
Hvad kan man få erstatning for?	10
Evt. udbetalinger/sagsomkostninger	10
Du kan klage	11

Når Vi kører en sag for Dig

Forord

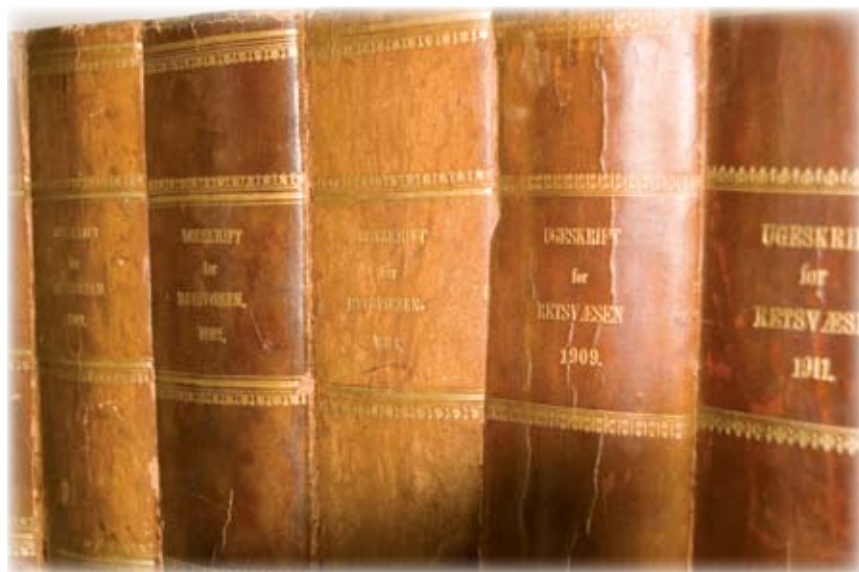
Det er altid ubehageligt, når der opstår uenigheder og konflikter. Det gælder ikke mindst, når konflikten opstår i relation til ens arbejdsgiver eller kunde. Det kan jo være jobbet, som står på spil. Dette kan være en stor belastning midt i en travl dagligdag.

Når det sker, er vi som din fagforening på din side – vi er til for at hjælpe dig.

Sagerne er selvfølgelig ekstra ubehagelige, når det ikke er muligt at løse dem ved en forhandling. I den situation kan den eneste løsning være at benytte domstolene til at få afgjort sagen. Netop fordi de fleste kun sjældent involveres direkte i retssager, kan man godt føle, at retssystemet er svært at overskue.

Formålet med denne pjece er at besvare nogle af de spørgsmål, der kan dukke op i forbindelse med, at sådanne faglige sager havner i retssystemet. Samtidigt vil vi gerne fortælle dig, hvad du kan forvente af os og hvad vi til gengæld også forventer af dig.

Vores erfaring er nemlig, at vi opnår det bedste resultat, hvis du selv er aktiv i at hjælpe os med sagen.

Hvem kører vi sag for?

Vi kører faglige sager for alle medlemmer af PROSA – dog kun hvis du betaler kontingent i forhold til den arbejdssituation, du har. Det vil sige, at hvis man kun har et studiemedlemskab, så dækker det også kun i forhold til studiet og altså ikke i forhold til et evt. studiejob. Studerende som har studiejob og betaler kontingent i den forbindelse har selvfølgelig ret til faglig bistand.

Du skal dog være opmærksom på, at vi kun dækker advokatudgifter i forbindelse med sagen, hvis du har været medlem af PROSA i mindst 3 måneder, før sagen opstod eller hvis du meldte dig ind straks, du påbegyndte arbejdet hos din sidste arbejdsgiver.

Vi vil selvfølgelig gøre dig opmærksom på dette, inden vi involverer en ekstern advokat i sagen.

Grunden til at vi har denne regel er simpelthen, at vi ikke ønsker, at man bare venter med at melde sig i fagforeningen til "det ryger kraftigt – eller allerede brænder". Det er selvfølgelig også en forudsætning, at du betaler dit kontingent, idet vi ikke kører en sag for dig, hvis du er i kontingentrestance.

Hvad sker der, når du henvender dig i PROSA?

Når du henvender dig med din sag, får du tilknyttet en sagsbehandler, som i første omgang vil vurdere, hvordan din sag står. Det sker sommetider, at sagsbehandleren må konkludere, at det faktisk er arbejdsgiveren som har ret – selv om det ikke for dig virker rimeligt. Hvis sagsbehandleren vurderer, at du har en god sag, vil vi typisk sende en henvendelse til din arbejdsgiver (dette sker kun efter aftale med dig).

Herefter er mulighederne mange. En del arbejdsgivere betaler straks det tilgodehavende, du har, når de får henvendelsen fra os. De ved måske vi har ret, eller de er bare ikke interesseret i mere ballade.

I en hel del andre tilfælde indgår vi en dialog med din arbejdsgiver (tidligere arbejdsgiver). Det kan betyde, at der kommer yderligere eller afvigende oplysninger fra ham, som vi har behov for, at du kommenterer. Det kan også betyde, at der tilbydes at betale det krævede, helt eller delvis. Hvis hele beløbet betales, afsluttes sagen. Hvis der tilbydes delvis betaling, vil din sagsbehandler kontakte dig. Vi vil vurdere, hvad de alternative muligheder er, så du kan vurdere det tilbudte forlig.

Hvis det ikke lykkes at lave en aftale med din arbejdsgiver og vi stadig mener, at vi kan vinde sagen, videregiver vi den til advokat (stadig efter aftale med dig).

Hvordan foregår kontakten?

Normalt skal du kontakte din sagsbehandler omkring sagen, men i hastetilfælde kan du henvende dig på faglig@prosa.dk og få et svar fra en anden sagsbehandler. Du kan også ringe ind og høre, om der er nyt i sagen – de andre faglige sagsbehandlere kan se status på sagen i det fælles system, vi har til styring af sager.

Når sagen er overgivet til advokaten, foregår kontakten fortsat gennem din sagsbehandler, som hele tiden vil sikre, at også advokaten giver dig og din sag den bedst mulige behandling. Du skal forvente, at det er nødvendigt at holde et forberedende møde sammen med advokaten.

Du er selv med til at bestemme forløbet

Når vi foretager nye skridt i sagen, vil det altid være efter aftale med dig. Hvis der tilbydes forlig, vil det som hovedregel være dig, der tager stilling til det. Det kan dog forekomme, at forliget er så godt, at vi ikke kan føre sagen, hvis du afslår. Dette gælder, hvis vi vurderer, at der er ringe mulighed for at få mere ud af at køre sagen. Din sagsbehandler eller advokaten vil i det tilfælde lave en skriftlig redegørelse til dig om, hvorfor vi må opgive at videreføre sagen.

Din egen indsats

For at sikre os det bedst mulige resultat, er det vigtigt, at samarbejdet mellem dig og din sagsbehandler fungerer optimalt. Det er vigtigt, at du fra starten beskriver sagen så godt som muligt – og at du også rent ud fortæller om elementer i sagen, som du ikke er stolt af og som måske ikke er fordelagtige for dig. Vi kan langt bedre hjælpe dig, når vi også kender disse forhold. Det er også vigtigt, at du hjælper med at skaffe dokumentation for så mange oplysninger som muligt. Skriftlige beviser er langt det bedste, andre vidner end dig selv det næstbedste. – I sidste ende kan vi være nødt til at supplere den fremlagte dokumentation og vidneforklaringerne med din egen forklaring. Du skal vide, at dommerne normalt tillægger skriftlig dokumentation en større vægt end vidneforklaringer: Og tillægger din egen forklaring endnu mindre vægt end den forklaring, som afgives af andre vidner. Han ved jo, at du er part i sagen. Derfor er skriftlige beviser langt at foretrække. Du skal forvente, at vi gennem sagsforløbet kan få brug for at stille dig nogle supplerende spørgsmål til yderligere belysning af sagen. Du skal ikke være bekymret for, om du forstår juridisk sprogbrug. Din sagsbehandler vil sikre, at du får spørgsmålene på almindeligt dansk.

Sørg for at sikre dokumentation

Det er vigtigt, at du har dokumentation for de aftaler, du har indgået med din arbejdsgiver. I princippet er en mundtlig aftale ifølge dansk lov lige så god som en skriftlig aftale – men en mundtlig aftale er meget vanskeligere at bevise i retten. Vi hører ofte medlemmer sige: ”Jamen de hørte det alle sammen, så jeg kan godt bevise det”. Det er i denne forbindelse vigtigt at vide, at det er ret sjældent, at kolleger er villige til at vidne i retten. Dette gør sig især gældende, hvis de fortsat er ansat hos den arbejdsgiver, som man har

konflikten med. Det kan være utroligt skuffende at opleve, at ens gode kolleger gennem mange år ikke engang er rede til at møde op i retten og sige sandheden. Men fakta er desværre, at de kan sætte deres eget job i fare ved at gøre det.

Vi har behov for, at du kommer med forslag til personer, der evt. kan vidne i sagen allerede tidligt i forløbet. Vores erfaring viser, at sådanne sager kan løbe længe – så længe at du måske har mistet kontakten til vidnerne og at de reelt har glemt, hvad det handler om. Vi vil så sammen med dig og advokaten vurdere, om det vil være relevant at bruge vidner.

Konflikten skærpes

Når en faglig sag ikke kan løses ved forhandling, sker det meget ofte, at arbejdsgiveren kommer med sin ensidige udlægning af sagen. Denne ensidige udlægning kan ofte virke meget krænkende for dig. Vi er vant til at se ubehagelige påstande om din (manglende) loyalitet, arbejdsindsats og faglige dygtighed. Vi ser desværre tit situationer, hvor et medlem oplever, at arbejdsgiveren direkte lyver eller præsenterer et stærkt fordrejet billede af situationen. Det vil for alle være en meget dårlig oplevelse at blive beskrevet på denne måde, hvis man føler, at man har arbejdet hårdt, dygtigt og loyalt.

Vurdering af sagen

Vi tilstræber hurtigt at indhente tilstrækkeligt med oplysninger til, at vi kan vurdere, hvordan din chance for at vinde sagen er. Når vi har lavet en sådan vurdering, vil du selvfølgelig blive informeret. Vi er så rede til at drøfte denne vurdering med dig - hvad taler for din sag, hvad taler imod og hvad kan vi gøre for at forbedre vores odds.

Hvis din sag når frem til retssalen, er det sådan i langt de fleste sager, at den ene af parterne har bevisbyrden. Hvis vi har bevisbyrden, skal vi kunne fremlægge tilstrækkelig med dokumentation og vidneudsagn til at overbevise dommeren om, at han skal dømme til vores fordel. Man starter så at sige lidt op af bakke, da modparten blot kan sidde og afvente, at vi fremlægger beviserne. Dette indgår naturligvis i vurderingen af sagen.

Hvis der i løbet af sagen kommer nye oplysninger – hvad jævnligt sker - kan dette ændre vurderingen af sagen. Det vil din sagsbehandler tale med dig om. Det sker, at der kommer oplysninger, som gør, at vi ikke længere tror, at vi kan vinde din sag og derfor opgiver at føre den videre. Det kan være meget vanskeligt at acceptere, at sagen ikke kan vindes, hvis man føler, at man er blevet uretfærdigt behandlet. Det sker, at vi ikke kan løfte den krævede bevisbyrde – og dermed vinde en ellers helt rimelig sag. Sådan fungerer systemet desværre. Du skal dog vide, at hvis vi opgiver at føre din sag, er det ikke fordi, vi ikke vil hjælpe dig eller bruge penge på din sag. Vi opgiver kun sagen, hvis vi ikke tror på et rimeligt resultat.

Når sagen overgives til advokaten

Normalt vil advokaten først forsøge at komme i dialog med arbejdsgiveren, men hvis det ikke lykkes, vil der blive indgivet en stævning til retten. Dette er første skridt til at indlede en retssag. Herefter skal modparten svare på stævningen – det såkaldte svarskrift. Ofte vil denne skriftlige dialog fortsætte med en yderligere udveksling af skrifter frem og tilbage mellem parterne.

Når advokaten skal lave et sådant skrift – eller vi modtager et fra modparten – vil du naturligvis få disse skrifter tilsendt eller udleveret. Det er i den situation meget vigtigt, at du tager dig tid til at læse og kommenterer disse skrifter. I denne fase af sagen prøver retten løbende – ved hjælp af frister til parterne – at fremskynde udvekslingen af skrifter. Derfor er det vigtigt, at du reagerer hurtigt på vores henvendelser. Det er jo dig, der bedst ved, hvad der er foregået i sagen. Nogle gange beder modparten om udsættelse af sagen - og det vil de normalt få af retten. I visse tilfælde kan vi komme i den situation, at hele sagen må vente på en principiel afgørelse af en lignende sag fra Landsretten, Sø- og handelsretten eller Højesteret. Et eksempel på en sådan situation er de sager, vi har haft omkring aktieoptioner for medarbejdere, som er blevet afskediget i forbindelse med nedskæringsrunder eller virksomhedslukning

Derfor er det også vanskeligt at sige, hvor lang tid det tager at køre sådan en sag, men der går let 1 år – 1½ og længere tid, hvis der er mange af de nævnte udsættelser.

På alle tidspunkter i forløbet af sagen, kan der opstå muligheder for at forlige sagen. Hvis det sker, vil vi selvfølgelig orientere dig og vejlede dig, så du bedre kan tage stilling til forliget.

Hvordan foregår en retssag

En retssag foregår i Danmark forholdsvis uhøjtideligt. Sagen starter med, at din advokat gennemgår sagen og alle de dokumenter, som skal bruges i sagen. Bagefter vil advokaten bede dig afgive din forklaring om sagen, typisk ved at du svarer på en række spørgsmål som er forberedt hjemmefra. Dommeren vil i den forbindelse forklare dig, at du udtaler dig som vidne og skal tale sandt og at du kan straffes for at lyve i retten. Når PROSAs advokat har hørt din forklaring, får modpartens advokat mulighed for at stille dig spørgsmål. Herefter er det en repræsentant fra din arbejdsgiver, som skal afgive forklaring - først ved at svare på spørgsmål fra sin egen advokat og derefter ved at svare på spørgsmål fra din advokat. Herefter vil eventuelle vidner blive indkaldt. Vidner afhøres på samme måde som beskrevet ovenfor – de udspørges først af den advokat, som har indkaldt dem og derefter af modpartens advokat. Dommeren kan igennem forløbet hele tiden stille spørgsmål til den person, der sidder i vidneskranken. Til sidst kommer den såkaldte procedure, hvor PROSA's advokat opsummerer sagen og det juridiske grundlag for, hvorfor vi skal vinde sagen. Herefter vil modpartens advokat fortælle, hvorfor det er hans klient, der skal vinde. Vores advokat får herefter mulighed for at komme med bemærkninger til det modparten har sagt, og modpartens advokat får samme mulighed. Herefter overgives sagen til rettens vurdering.

Dom/tilkendegivelse/forlig i retten

Herefter er det meget forskelligt, hvad der sker. Dommeren spørger nogle gange, om vi ønsker en tilkendegivelse. Det betyder, at han fortæller, hvad dommen vil lyde på. Det siger vi som regel ja tak til. Når vi har hørt tilkendegivelsen, kan vi fortælle, om vi ønsker en dom. Hvis vi er tilfredse med tilkendegivelsen, behøver vi ikke en dom, medmindre sagen er principiel og vi ønsker dommen nedskrevet. Hvis en af parterne ønsker det, skal dommeren skrive dommen ned. Hvis vi ikke er tilfredse, vil vi bede om en dom, så vi kan vurdere, om vi vil anke dommen.

Nogle gange foreslår dommeren i stedet, at der indgås et forlig. Vi vil så holde en pause, så vi kan tage stilling til, om vi vil være med til det.

I andre sager meddeler dommeren simpelt hen blot, hvornår der kommer en dom i sagen. Hvis der skal skrives en dom, går der normalt 6-8 uger fra behandlingen i retten, til dommen afsiges.

Hvor lang tid tager selve retssagen?

Det er meget forskelligt, hvor lang tid en sag varer. Det mest almindelige er ½-1 dag, men vi har også ind i mellem sager, der er så omfattende, at det varer flere dage.

Hvordan forløber sagen?

Det er meget forskelligt afhængig af, hvilken slags sag det er. Helt generelt gælder det om at væbne sig med en stor portion tålmodighed. Det er generelt meget tidskrævende at benytte retssystemet i Danmark. Hvor stor denne tålmodighed skal være afhænger erfaringsmæssigt af, hvad den konkrete sag drejer sig om.

Arbejdsskadesager tager helt usædvanligt lang tid. Der findes eksempler på sager, der kører i 14-15 år. Det er dog usædvanligt, men 5 år går meget hurtigt i sådan en sag. Når du ind i mellem skal svare på spørgsmål, forventer vi alligevel, at du gør det hurtigt – vi vil generelt prøve at fremme din sag så meget som muligt. Det kan være meget frustrerende at vente så lang tid på at få ret, men vi kan ikke gøre noget ved det.

For konkursager gælder det generelt, at du som funktionær kan få dækket (en del af) dit løntab i Lønmodtagernes Garantifond (LG). LG orienterer løbende om deres sagsbehandlingstider på deres hjemmeside. Denne sagsbehandlingstid gælder fra de modtager anmeldelsen. Forud for at dette sker, er der tit gået en kortere eller længere periode, hvor du måske ikke har fået løn. Ud over de penge du kan få fra Lønmodtagernes Garantifond, må vi ind imellem vente flere år på afslutning af konkursboet, hvis du har penge til gode her, som Lønmodtagernes Garantifond ikke dækker. Desværre er det ret sjældent, at du får penge ud af et konkursbo. Du ender som lønmodtager jævnlige som taber ved en konkurs – helt på linie med de andre kreditorer.

Ankemuligheder for dig og modparten – herunder tidsfrister

Når der er afsagt en dom, har hver af parterne 1 måned til at kunne anke dommen til en højere instans. En dom kan normalt kun ankes 1 gang. Da de fleste sager behandles først i byretten, betyder det, at landsretten normalt er den endelige ankeinstans. I enkelte tilfælde kan man dog søge om (og få) tilladelse til at anke til Højesteret, hvis der vurderes at være tale om et meget principielt spørgsmål, som kan have betydning for andre sager. Hvis dommen ikke giver os medhold eller kun delvist, vil vi vurdere, om vi har en chance for et bedre resultat ved at anke dommen til en højere instans. Det er her selvfølgelig en forudsætning, at du har mod på at køre sagen videre.

Afslutning af sagen

Sagen afsluttes, når vi skønner, at det ikke er muligt at få mere ud af den.

Vi afslutter normalt også sagen, hvis du udmelder dig af PROSA, eller hvis du ikke selv bidrager til at fremme sagen, f.eks. hvis du i længere tid ikke svarer på henvendelser vedrørende sagen. Du vil selvfølgelig selv have mulighed for herefter at gå videre med sagen for egen regning.

Hvad kan man få erstatning for?

I Danmark er mulighederne for at få erstatning generelt langt ringere, end det vi kender fra amerikanske film i TV. Udgangspunktet i dansk ret er, at man kun kan få erstatning i det omfang, man har lidt et økonomisk tab – og at dette tab kan dokumenteres. Der er dog visse undtagelser. F.eks. får man i forbindelse med en fritstilling ved afskedigelse løn i op til 3 måneder efter fritstillingen, selv om man ikke har et økonomisk tab. Ved en usaglig afskedigelse, er en erstatning heller ikke betinget af et økonomisk tab, men omvendt får man heller ikke en større erstatning, selv om man har lidt et meget stort økonomisk tab ved afskedigelsen. Man kan også få godtgørelse for manglende ansættelseskontrakt, selv om det ikke har medført et økonomisk tab. Et andet mere kedeligt eksempel er, at arbejdsgivere kan kræve en såkaldt konventionalbod i forbindelse med især kunde- og konkurrenceklausuler uden at dokumentere et tab. Erstatning for ærekrænkelser, tort og den ubehagelige og belastende situation som en retssag sætter en i, opnås kun usædvanligt sjældent.

Erstatninger for uberettigede afskedigelser er som regel også forbløffende små. Vi synes i PROSA, at arbejdsgiverne i Danmark slipper alt for billigt fra at afskedige sine ansatte i strid med alle regler og love.

Evt. udbetalinger/sagsomkostninger

Hvis vi indgår et forlig for dig, eller vi vinder sagen i retten, bliver pengene i reglen udbetalt til PROSA. Modparten skal indbetale pengene senest 14 dage efter, der er afsagt en dom. Så snart vi har modtaget pengene, sender vi dem videre til dig. Du vil modtage det beløb, du har vundet samt de eventuelle renter, du bliver tildelt. Hvis vi vinder sagsomkostninger,

beholder PROSA disse penge, da det jo også er os, der betaler sagsomkostningerne. Vores erfaring er, at vi altid har væsentligt højere omkostninger til advokaten, end dem retten tildeler os.

Du kan klage

Vi håber selvfølgelig, at du føler dig godt behandlet af vores faglige sagsbehandlere og advokater - og at du er tilfreds med den behandling, din sag får – både menneskeligt og fagligt. Hvis dette alligevel ikke er tilfældet, har du mulighed for at klage over behandlingen på et hvilket som helst tidspunkt. Hvis du ønsker at klage, kan du bruge nedenstående klagevejledning.

Procedure for behandling af klager vedrørende Individuel medlemservice

Hvis du synes sagsbehandlingen er for dårlig, menneskeligt eller fagligt, kan du selvfølgelig altid tale med sagsbehandleren om det.

Ellers kan du indgive en egentlig klage.

En klage skal være skriftlig og indgives til foreningens næstformand.

Klagen kan vedrøre ansatte i PROSA, men selvfølgelig også den advokat vi benytter os af.

Klagen sendes til:

PROSA

Ahlefeldtsgade 16

1359 København K

Att. Næstformanden

Du kan selvfølgelig også ringe og tale med næstformanden, hvis du vil have hjælp til at udforme din klage.

Når næstformanden har modtaget din klage, beder han de involverede parter om en redegørelse for deres opfattelse af forløbet, herunder dokumentation for handlingsforløbet og en stillingtagen til de enkelt punkter i klagen.

Hvis næstformanden skønner, at det er nødvendigt, afholdes der evt. et møde med dig for at få sagen yderligere belyst.

Afgørelsen på klagen sendes herefter til din lokalafdelings bestyrelse og til de øvrige sagsbehandlere på området, dog vil dit navn ikke fremgå – kun indholdet af klagen – og selvfølgelig til dig.

Hvis du ikke er tilfreds med afgørelsen kan den indankes til din lokalafdelings bestyrelse. Hvis du gør dette, vil du få adgang til det bestyrelsesmøde som skal behandle sagen og du vil selvfølgelig have taleret.

PROSA

FORBUNDET AF IT-PROFESSIONELLE